

Wymagania edukacyjne (ogólne) dla uczniów na poszczególne oceny z przedmiotu historia dla klasy VII

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – zna daty obrad kongresu wiedeńskiego oraz członków Świętego Przymierza – potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja; – zna postanowienia kongresu odnośnie ziem polskich; – wymienia uczestników kongresu; – rozumie określenie „tańczący kongres” 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza; – rozumie znaczenie postanowień kongresu wiedeńskiego dla sytuacji Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje okres napoleoński i epokę restauracji; – wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że kongres wiedeński był triumfem konserwatyzmu
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia idee 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje postawy liberalne 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje walkę idei liberalnych

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
polityczne początku XIX w.	<p>liberalizm, konserwatyzm;</p> <p>– wymienia państwa, w których doszło do ruchów wolnościowych</p>	<p>obecności idei liberalizmu i konserwatyizmu w życiu politycznym Europy;</p> <p>– opisuje rewolucję lipcową we Francji jako przykład dążeń liberalnych</p>	i konserwatywne we współczesnym świecie	z konserwatywnymi na przykładzie pierwszej połowy XIX w.
<p>– rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna;</p> <p>– opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I;</p>	<p>– wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską;</p> <p>– opisuje sytuację polityczną</p>	<p>– charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego;</p> <p>– opisuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego;</p> <p>– rozumie</p>	<p>– rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim;</p> <p>– opisuje rolę Ksawerego Druckiego - Lubeckiego w życiu gospodarczym Królestwa Polskiego;</p> <p>– rozumie różnice między celami</p>	– opisuje i analizuje różne postawy Polaków w zaborze rosyjskim, potrafi podać ich genezę

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>– wymienia organizacje opozycyjne działające w Królestwie Polskim</p>	<p>Królestwa Polskiego;</p> <p>– wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz;</p> <p>– wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. kaliszanie</p>	<p>przyczyny ukształtowania się opozycji w Królestwie Polskim;</p> <p>– wymienia twórców nielegalnej i legalnej opozycji w Królestwie Polskim i charakteryzuje jej cele;</p> <p>– charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I</p>	<p>politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim</p>	
<p>– wie, kim był Piotr Wysocki;</p>	<p>– wymienia pierwszego</p>	<p>– analizuje przyczyny</p>	<p>– wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu</p>	<p>- analizuje stosunek Chłopickiego do</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie; – zna rezultat zmagania powstania listopadowego 	<ul style="list-style-type: none"> dyktatora powstania listopadowego; – opisuje wybuch powstania; – opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania; – wskazuje miejsca największych bitew; – wskazuje na mapie tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko - rosyjskiej; – wymienia przywódców 	<ul style="list-style-type: none"> wybuch powstania; – rozróżnia postawy poszczególnych grup polskiego społeczeństwa wobec powstania; – charakteryzuje różne postawy polskich polityków wobec powstania i kwestii uwłaszczenia chłopów; – wskazuje przełomowy moment w działaniach wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> powstania; – wyjaśnia przyczyny upadku powstania; 	<ul style="list-style-type: none"> powstania i rozumie wpływ poglądów dyktatora na podjęte przez niego decyzje

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	powstania			
<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie emigracji i Wielkiej Emigracji – wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu listopadowym; – wymienia twórców kultury polskiej na emigracji; – wie, jakie ugrupowania wysyłały emisariuszy do kraju i w jakim celu 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia polskie obozy polityczne na emigracji; – rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji; – charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie zróżnicowane podejście rządów i społeczeństw krajów Europy do polskich emigrantów; – porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice); – rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ różnych postaw dyktatorów powstania na jego losy
<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: noc paskiewiczowska, germanizacja, praca 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia represje skierowane 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych wobec Polaków i na stosunki 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie manipulację władz austriackich prowadzącą do rzezi galicyjskiej;

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>organiczna, powstanie krakowskie, rabacja, rzeź galicyjska;</p> <p>– pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa</p>	<p>przeciw powstańcom i mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego;</p> <p>– opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim;</p> <p>– zna postacie: Hipolita Cegielskiego, Edwarda Dembowskiego</p>	<p>zaborach;</p> <p>– podaje przyczyny powstania krakowskiego;</p> <p>– podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej</p>	<p>między zaborcami;</p> <p>– wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami;</p> <p>– rozumie przyczyny niepowodzenia powstania z 1846 r.</p>	
<p>– rozumie pojęcie Wiosny Ludów;</p> <p>– zna datę wybuchu Wiosny Ludów;</p>	<p>– zna postać Józefa Bema;</p> <p>– wie, czym był parlament</p>	<p>– omawia przyczyny wystąpień rewolucyjnych w Europie;</p>	<p>– dostrzega i opisuje różnice między przyczynami Wiosny Ludów na różnych obszarach europejskich;</p>	<p>– rozumie i przedstawia długofalowe skutki różnej polityki zaborców wobec Polaków</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszary europejskie, które zostały ogarnięte wystąpieniami rewolucyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> frankfurcki; – zna cele, które stawiali sobie Węgrzy rozpoczynający powstanie 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje skutki Wiosny Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły Rosji 	
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje ziemie polskie, na których w okresie Wiosny Ludów doszło do wystąpień 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w których krajach Polacy brali udział w walkach w okresie Wiosny Ludów; – zna cele, które stawiali sobie Polacy biorący udział w walkach okresu Wiosny Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przyczyny niepowodzenia wystąpień narodowowyzwoleńczych na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły ziem polskich pod zaborem rosyjskim; – dostrzega wpływ idei romantyzmu na wystąpienia narodowowyzwoleńcze okresu Wiosny Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje polską Wiosnę Ludów z europejską, – dostrzega zmiany w celach stawianych sobie przez Polaków, analizuje politykę zaborców
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne wynalazki XIX w.; 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rozwój gospodarczy 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje czynniki, które 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje długofalowe skutki rewolucji przemysłowej

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: skok demograficzny, fabryka, rewolucja przemysłowa; – wskazuje najszybciej rozwijające się dziedziny gospodarki w XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> i demograficzny przełomu XVIII i XIX w.; – wskazuje kraje, w których następował najszybszy rozwój gospodarczy; – ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne 	<ul style="list-style-type: none"> doprowadziły do wzrostu demograficznego XIX w.; – wymienia przyczyny powstawania fabryk; – dostrzega skutki rozwoju komunikacji; – wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> rozwoju gospodarczego i demograficznego; – porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w.; – omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw 	
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy miała 	<ul style="list-style-type: none"> – zna etapy wojny 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie konsekwencje wojny 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje rolę Garibaldi

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>miejsce wojna krymska;</p> <p>– potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym;</p> <p>– wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie Włochy</p>	<p>krymskiej;</p> <p>– zna postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldiiego;</p> <p>– omawia etapy jednoczenia Włoch</p>	<p>konsekwencje wojny krymskiej;</p> <p>– wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch;</p> <p>– wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu</p>	<p>krymskiej dla Rosji i Zjednoczenia Włoch</p> <p>– uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch;</p> <p>– rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu</p>	<p>i Cavoura w Zjednoczeniu Włoch</p>
<p>– zna postać Ottona von Bismarcka;</p>	<p>– wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wojen</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy;</p>	<p>– uzasadnia dlaczego zjednoczenie Niemiec zakłóciło równowagę europejską</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – wie, co wydarzyło się w roku: 1866, 1871; – wskazuje na mapie obszar Cesarstwa Niemieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> w drodze do zjednoczenia Niemiec; – wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład Cesarstwa Niemieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją; – uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano ojcem zjednoczonych Niemiec 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny niechętnego stosunku Francji do procesu jednoczenia Niemiec; – rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec 	
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszar USA w XIX w.; – rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa; – zna postać Abrahama Lincolna; – wie, kto wygrał wojnę secesyjną 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami; – wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA; – podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej; – wymienia przyczyny zwycięstwa 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój USA; – wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		<p>Północy w wojnie secesyjnej;</p> <p>– wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej</p>		
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. obiektem ekspansji kolonialnej; – wymienia mocarstwa kolonialne; – zna pojęcie kolonializmu; – zna określenie „perła w koronie”; – wie, kiedy trwała wojna rosyjsko - japońska i zna jej wynik 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów; – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia europejski wyścig o kolonie; – podaje przyczyny i skutki kolonializmu; – uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym; – opisuje politykę USA na obszarze Chin 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu; – uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie; 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i analizuje konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – krótko opisuje położenie Polaków w zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym; – rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polegała tzw. odwilż posewastopolska; – opisuje przebieg manifestacji patriotycznych; – zna postać Aleksandra Wielopolskiego; – przedstawia programy Białych i Czerwonych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych; – przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia działania Wielopolskiego; – wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka; – wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe; 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia genezę i znaczenie branki; – opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów; 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje walki z okresu dwóch powstań listopadowego i styczniowego

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje formy walki powstańczej 	<ul style="list-style-type: none"> chłopów 		
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim był Romuald Traugutt; – zna pojęcie katorgi; – wymienia główne represje rosyjskie stosowane wobec Polaków po upadku powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia represje carskie wobec Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków; – podaje przyczyny klęski powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia znaczenie działalności Romualda Trauguttowi jako dyktatora powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia carską politykę wobec Polaków po powstaniu
<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: rusyfikacja, Uniwersytet Łatający; – wskazuje na mapie obszar zaboru 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia formy rusyfikacji Polaków stosowane przez carat; 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym; – opisuje 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w społeczeństwie zaboru rosyjskiego

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
rosyjskiego	– podaje formy oporu Polaków wobec rusyfikacji	funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rusyfikacji		
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszar zaboru pruskiego; – rozumie pojęcia: germanizacja, Kulturkampf, rugi pruskie, strajk szkolny; – wie, gdzie wybuchł najstłonnniejszy strajk szkolny w zaborze pruskim; – zna postać Michała Drzymały 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych; – przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji; – opisuje walkę w obronie języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją; – opisuje wpływ polsko - niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków; – porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ germanizacji na kształtowanie postaw Polaków w Wielkopolsce

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	<p>w zaborze pruskim;</p> <p>– opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim</p>			
<p>– wskazuje na mapie Austro - Węgry i Galicję;</p> <p>– rozumie pojęcia: autonomia, monarchia dualistyczna, nędza galicyjska;</p> <p>– wymienia narodowości, które żyły w Galicji</p>	<p>– opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej;</p> <p>– wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach</p>	<p>– opowiada o wpływie autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji;</p> <p>– charakteryzuje życie polityczne w Galicji;</p> <p>– przedstawia sytuację gospodarczą zaboru austriackiego</p>	<p>– wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji;</p> <p>– opisuje konflikty narodowościowe w Galicji</p>	<p>– omawia wpływ sytuacji międzynarodowej Austrii na wprowadzenie autonomii</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – zna określenie „epoka pary”; – wskazuje na mapie państwa najlepiej rozwinięte pod względem gospodarczym; – wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX stulecia 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia trafność określenia „epoka stali, pary i węgla”; – opisuje znaczenie osiągnięć technicznych: elektryczności, telefonu, samochodu; – wie, dlaczego w XIX stuleciu wydłużyła się średnia długość życia; – zna postacie: Thomasa Alvy Edisona, braci Lumière, Alexandra Grahama Bella 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce; – analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz większą dostępność różnych towarów 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia prymat Niemiec i USA w gospodarce światowej początku XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega współczesne konsekwencje powstania potęg przemysłowych na przełomie XIX i XX w

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – wie, co oznacza określenie „piękna epoka”; – zna wynalazki, które stworzyły kulturę masową 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje życie codzienne w „pięknej epoce”; – wymienia dziedziny życia społecznego, które rozwinęły się na przełomie XIX i XX w.; – rozpoznaje dzieła reprezentujące secesję i impresjonizm 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje cechy charakterystyczne dzieł impresjonistycznych i secesyjnych; – opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ przemian polityczno - gospodarczych na tematykę dzieł literackich; – analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów i wymianę myśli 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje źródła przemian obyczajowych przełomu XIX i XX w.
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia grupy, które walczyły o swoje prawa w XIX w.; – wie, dlaczego o swoje prawa walczyli robotnicy 	<ul style="list-style-type: none"> – zna poglądy socjalistów i narodowców, – wie, na czym polega sprawowanie władzy 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega znaczenie konstytucji; – zna twórców socjalizmu; – rozumie 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ przemian w gospodarce na sposoby sprawowania władzy 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ ideologii narodowej na wydarzenia w Europie w II poł. XIX w.

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	w monarchii konstytucyjnej i republice	przyczyny pojawienia się ruchu związkowego i socjalistycznego		
<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest nowoczesna świadomość narodowa Polaków; – wymienia główne nurty polityczne na ziemiach polskich; – rozumie skróty: PPS, endecja; – przyporządkowuje postacię Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego do odpowiednich partii politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje proces kształtowania się świadomości narodowej Polaków – wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich i przedstawia główne punkty ich programów; – wie, kiedy powstały Narodowa Demokracja 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny ukształtowania się nowoczesnej świadomości Polaków – wskazuje przyczyny powstawania partii o charakterze narodowym, ludowym, socjalistycznym i komunistycznym; – przedstawia poglądy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia na czym polegało kształtowanie się nowoczesnej świadomości Polaków – potrafi wskazać specyfikę polskich ruchów politycznych na tle światowym; – wskazuje dzisiejsze polskie partie polityczne, które odwołują się do tradycji ugrupowań powstałych na przełomie XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoświatowymi

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	<p>i Polska Partia Socjalistyczna;</p> <p>– dostrzega różnice programowe wewnątrz polskiego ruchu socjalistycznego</p>	<p>najważniejszych przywódców polskich partii, ze szczególnym uwzględnieniem stosunku do dążeń niepodległościowych;</p> <p>– przedstawia formy działalności polskich partii politycznych</p>		
<p>– zna datę: 1905 r.;</p> <p>– zna pojęcie strajk generalny;</p> <p>– zna określenie „krwawa niedziela”;</p> <p>– wymienia miasta zaboru rosyjskiego, w</p>	<p>– podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim;</p> <p>– opisuje strajki w Łodzi</p>	<p>– podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego;</p> <p>– wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego</p>	<p>– omawia związek między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, dostrzega powiązania;</p> <p>– wskazuje różne cele uczestników rewolucji i tłumaczy różnice pomiędzy nimi</p>	<p>– wskazuje dodatkowe informacje o wydarzeniach rewolucji 1905 r. w Łodzi</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
których w 1905 r. dochodziło do demonstracji				
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia i wskazuje na mapie członków Trójprzymierza i Trójporozumienia; – rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy powstały Trójprzymierze i Trójporozumienie; – podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania; – podaje przyczyny nawiązania współpracy między Francją i Wielką Brytanią; – wie, dlaczego doszło do konfliktów zbrojnych na Bałkanach 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i omawia działania, dzięki którym Niemcy stały się najsilniejszym państwem w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie założenia polityki Bismarcka wobec Francji
– wymienia orientacje	– opisuje orientacje	– wskazuje	– omawia znaczenie polskich	– omawia konsekwencje różnego

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>polityczne kształtujące się na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej;</p> <p>– wskazuje przywódców politycznych poszczególnych orientacji;</p> <p>– wymienia polskie organizacje paramilitarne, które powstały przed I wojną światową</p>	<p>prorosyjską i proaustriacką;</p> <p>– opisuje działalność polskich organizacji paramilitarnych przed I wojną światową</p>	<p>przyczyny podziału społeczeństwa polskiego na dwie orientacje przed wybuchem I wojny światowej</p>	<p>organizacji paramilitarnych;</p> <p>– uzasadnia poparcie udzielone zaborcom przez Dmowskiego i Piłsudskiego</p>	<p>podejścia do kwestii odzyskania niepodległości przez Polskę</p>
<p>– wie, kiedy wybuchła I wojna światowa;</p> <p>– wymienia kraje walczące w I wojnie światowej i wskazuje je na mapie;</p> <p>– podaje bezpośrednią</p>	<p>– wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej;</p> <p>– opisuje wojnę pozycyjną;</p> <p>– zna postać</p>	<p>– charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych;</p> <p>– uzasadnia światowy</p>	<p>– opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną</p>	<p>– wskazuje wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>przyczynę wybuchu wojny;</p> <p>– rozumie pojęcia: wojna pozycyjna, wojna manewrowa;</p> <p>– wymienia nowe rodzaje broni zastosowane w czasie I wojny światowej</p>	<p>arcyksięcia Franciszka Ferdynanda i wie, gdzie dokonano na niego zamachu</p>	<p>charakter działań wojennych w latach 1914 - 1917</p>		
<p>– wskazuje na mapie Rosję;</p> <p>– wie, kiedy doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego;</p> <p>– zna postacie: Mikołaja II, Włodzimierza Lenina</p>	<p>– opisuje sposób przejścia władzy w Rosji przez bolszewików;</p> <p>– rozumie pojęcie obcej interwencji;</p> <p>– wymienia państwa, które wysłały siły interwencyjne do Rosji;</p>	<p>– podaje przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji;</p> <p>– przedstawia poglądy Włodzimierza Lenina;</p> <p>– podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r.</p>	<p>– opisuje metody sprawowania władzy przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy oraz bolszewików;</p> <p>– rozumie znaczenie rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej;</p> <p>– podaje przyczyny interwencji państw zachodnich w Rosji</p>	<p>– analizuje zmiany w Rosji spowodowane rewolucją</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	<ul style="list-style-type: none"> – podaje cechy rządów Mikołaja II oraz rządów bolszewickich, dostrzega podstawowe różnice 			
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej; – zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego; – wie czym był <i>Akt 5 listopada</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego I wojna światowa oznaczała dla Polaków konieczność udziału w bratobójczych walkach; – opisuje działalność Legionów; – wskazuje stanowisko zaborców wobec sprawy polskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje postawy aktywistów i pasywistów; – rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać przychylność Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie <i>Aktu 5 listopada</i> oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	<ul style="list-style-type: none"> – omawia założenia orędzia Wilsona w sprawie polskiej 			
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia państwo, które przyłączyło się do wojny w 1917 r.; – wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa; – wymienia państwa, które należały do obozu zwycięzców I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy i dlaczego USA przystąpiły do działań wojennych; – omawia przebieg wojny w ostatnim roku jej trwania; – wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia skutki militarne przystąpienia USA do wojny; – zna poglądy Wilsona odnośnie problemu zakończenia wojny; – wymienia warunki, które Niemcy przyjęły w akcie zawieszenia broni 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia rolę USA w pokonaniu państw centralnych; – rozumie znaczenie klęski państw centralnych dla sprawy polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny klęski państw centralnych, wskazuje czynniki militarne, gospodarcze i demograficzne
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy Polska odzyskała 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postacie: Wincentego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ sytuacji międzynarodowej na możliwości 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje postawy Polaków i sposób wykorzystania sytuacji

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>niepodległość;</p> <p>– wie, kto został naczelnikiem państwa polskiego w 1918 r.</p>	<p>w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny światowej;</p> <p>– wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski;</p> <p>– wie, dlaczego 11 listopada 1918 r. uważamy za dzień odzyskania niepodległości</p>	<p>Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się polskich ośrodków władzy w 1918 r.;</p> <p>– zna postanowienia konferencji paryskiej odnośnie ziem polskich</p>	<p>odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r.</p>	<p>międzynarodowej do odzyskania niepodległości przez Polskę;</p> <p>– rozumie wpływ interesów państw Europy Zachodniej na postanowienia konferencji odnośnie ziem polskich</p>
<p>– wie, gdzie odbyła się</p>	<p>– wskazuje</p>	<p>– wymienia</p>	<p>– dostrzega i omawia różne cele</p>	<p>– przedstawia długofalowe skutki</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>konferencja pokojowa po I wojnie światowej;</p> <p>– zna, przynajmniej jedno postanowienie traktatu wersalskiego;</p> <p>– wie, czym zajmowała się Liga Narodów</p>	<p>założycieli i państwa członkowskie Ligi Narodów;</p> <p>– wymienia postanowienia traktatu wersalskiego wobec Niemiec;</p> <p>– wie, jakie państwa brały udział w konferencji pokojowej;</p> <p>– rozumie pojęcie mały traktat wersalski</p>	<p>najważniejsze postanowienia traktatu wersalskiego;</p> <p>– wskazuje na mapie państwa powstałe po zakończeniu I wojny światowej</p>	<p>państw biorących udział w konferencji pokojowej;</p> <p>– wskazuje skutki podpisania i niepodpisania małego traktatu wersalskiego</p>	<p>postanowień traktatu wersalskiego</p>
– wymienia przykłady	– omawia sytuację	– omawia wpływ	– wskazuje przyczyny i skutki	– wyjaśnia wpływ wielkiej wojny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>ilustrujące wpływ wojny na życie codzienne ludzi po jej zakończeniu;</p> <p>– wskazuje kino, telewizję i radio, jako narzędzia kultury masowej</p>	<p>Francji, Anglii i USA po zakończeniu wojny;</p> <p>– rozumie pojęcia: katastrofizm, hiperinflacja</p>	<p>wielkiego kryzysu na życie codzienne, wskazuje działania podjęte przez rządy, aby je minimalizować</p>	<p>wielkich kryzysów gospodarczych, dostrzega ich powiązanie z polityką wewnętrzną państwa</p>	<p>na powstawanie nowych kierunków w sztuce i rozwój kultury masowej</p>
<p>– zna dwóch przywódców ZSRR;</p> <p>– wymienia, przynajmniej trzy cechy państwa totalitarnego;</p> <p>– rozumie i wyjaśnia skrót ZSRR (ZSRS)</p>	<p>– rozumie i wyjaśnia pojęcia: kolektywizacja, NEP, socjalizm;</p> <p>– opowiada o traktowaniu obywateli przez władze ZSRR;</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegał totalitarny charakter</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego przeprowadzono tzw. czystki w armii i władzach ZSRR;</p> <p>– wskazuje znaczenie łagrów dla rozwoju przemysłu w ZSRR</p>	<p>– analizuje wprowadzenie kultu jednostki i jego znaczenie dla utrzymania władzy w ZSRR;</p> <p>– porównuje państwo demokratyczne z totalitarnym</p>	<p>– analizuje wpływ kolektywizacji i industrializacji na życie codzienne obywateli ZSRR</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	państwa sowieckiego			
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przywódcę faszystowskich Włoch; – wymienia, co najmniej trzy cechy państwa faszystowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: faszyzm, duce, czarne koszule – opisuje życie w faszystowskich Włoszech; – zna datę dojścia faszystów do władzy we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny objęcia władzy przez B. Mussoliniego; – wymienia reformy wprowadzone przez faszystów 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie traktatów laterańskich 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje rolę propagandy w sukcesie partii faszystowskiej
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kto i dlaczego przejął władzę w Niemczech w 1933 r.; – rozumie pojęcie III Rzeszy; 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: nazizm, noc kryształowa, führer, Republika Weimarska, gestapo, ustawy norymberskie, 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny objęcia władzy przez A. Hitlera; – omawia politykę III Rzeszy wobec 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie postanowień traktatu wersalskiego wobec Niemiec dla powstania i sukcesu NSDAP; – wskazuje przyczyny niechęci nazistów wobec Żydów 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje rolę propagandy w sukcesie A. Hitlera

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – podaje, przynajmniej dwa przykłady świadczące o tym, że III Rzesza była państwem totalitarnym 	<ul style="list-style-type: none"> pucz monachijski 	<ul style="list-style-type: none"> Żydów; – omawia politykę gospodarczą III Rzeszy 		
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia sojuszników III Rzeszy; – wskazuje ziemie zajęte przez III Rzeszę przed II wojną światową 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: państwa osi, układ monachijski, Anschluss Austrii; – wie, kiedy doszło do układu monachijskiego, Anschlusu Austrii, powstania osi 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia ekspansywną politykę Japonii; – zna postanowienia traktatów w Locarno i Rapallo; – wskazuje działania podjęte przez III Rzeszę, łamiące postanowienia traktatu 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny agresywnej polityki Japonii i III Rzeszy; – omawia politykę zachodniej Europy w stosunku do III Rzeszy 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny polityki państw zachodnich w stosunku do III Rzeszy i jej skutki; – omawia przyczyny i proces kształtowania się sojuszu III Rzesza - Włochy - Japonia

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		wersalskiego		
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej – wymienia powstania i wojny, które doprowadziły do ostatecznego kształtu granic państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wybuchła wojna polsko - bolszewicka, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie; zna ich rezultaty; – zna poglądy Dmowskiego i Piłsudskiego w sprawie polskich granic; – zna pojęcia: Orłęta Lwowskie, Bitwa Warszawska, „cud nad Wisłą”, plebiscyt 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób Wilno znalazło się w granicach Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny i skutki powstań oraz plebiscytów; – rozumie znaczenie wojny z bolszewikami dla kształtowania się granicy wschodniej 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, dlaczego Bitwa Warszawska, jest jedną z bitew, które decydowały o losach Europy

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy uchwalono konstytucję marcową; – zna nazwisko pierwszego prezydenta II RP 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne założenia konstytucji marcowej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia trójpodział władzy w konstytucji marcowej; – wie, jak przebiegały wybory na pierwszego prezydenta II RP 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje konsekwencje istnienia wielu partii i mniejszości narodowych w sejmie II RP; – rozumie przyczyny zamordowania pierwszego prezydenta 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wady i zalety sceny politycznej Polski w pierwszej połowie lat 20. XX w.
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy doszło do przewrotu majowego; – rozumie pojęcie sanacja 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przewrót majowy i rządu sanacji; – wie, co zmieniła konstytucja kwietniowa; – rozumie, dlaczego J. Piłsudski stał się legendą; – zna postać 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny przewrotu majowego; – uzasadnia, dlaczego rządy w Polsce po przewrocie majowym nazywano autorytarnymi 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przyczyny polityczne, które doprowadziły do sięgnięcia po władzę przez J. Piłsudskiego i jego obóz 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje konstytucje marcową i kwietniową, analizuje przyczyny zmian w konstytucji kwietniowej

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Ignacego Mościckiego			
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia mniejszości narodowe w Polsce przed II wojną światową; – opisuje życie codzienne na wsi i w mieście w okresie międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie rozmieszczenie mniejszości narodowych; – porównuje życie na wsi z życiem w mieście; – wymienia wyznania II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia stosunki Polaków z mniejszościami narodowymi 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia politykę państwa wobec mniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje genezę konfliktów religijnych i narodowościowych w II RP
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia, przynajmniej trzy dokonania gospodarcze II RP; 	<ul style="list-style-type: none"> – zna działania E. Kwiatkowskiego i W. Grabskiego; – rozumie pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje działania II RP, których celem było podniesienie gospodarcze 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ Wielkiego Kryzysu na świat na polską gospodarkę; – przedstawia znaczenie COP, 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na negatywne współczesne skutki budowy COP

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
– wie, jaki port został zbudowany w okresie międzywojennym	COP, hiperinflacja, wojna celna	kraju; – wskazuje przejawy Wielkiego Kryzysu w Polsce	wojny celnej i Gdyni dla funkcjonowania polskiej gospodarki	
– wie, w jaki sposób walczono z analfabetyzmem w II RP; – wie, na czym polegał rozwój kultury masowej w Polsce międzywojennej	– wymienia osiągnięcia Polaków na polu literatury, techniki, sportu, filmu	– zna nazwiska najwybitniejszych twórców dwudziestolecia międzywojennego – wymienia dziedziny, w których Polska przodowała w nauce i technice	– rozumie przyczyny rozwoju kultury masowej i jej znaczenie dla młodego państwa polskiego	– analizuje dokonania Polaków na polu nauki i techniki oraz ich znaczenie dla gospodarki i obronności kraju
– wymienia wrogów Polski międzywojennej;	– zna koncepcję polityki zagranicznej	– wskazuje okoliczności podpisywania	– omawia polską politykę wobec III Rzeszy i ZSRR, dostrzega jej międzynarodowy kontekst	– ocenia polską politykę zagraniczną wobec Czechosłowacji i Litwy, wskazuje

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje kraje, które były sojusznikami II RP; – wie, kiedy i jakie żądania wysunęła III Rzesza w stosunku do Polski 	<p>J. Piłsudskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy i z kim Polska podpisała traktaty międzynarodowe 	<p>traktatów przez Polskę w okresie międzywojennym ;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, w jakich okolicznościach Polska zajęła Zaolzie; – wie, co zawierał pakt Ribbentrop-Mołotow 		<p>jej konsekwencje;</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia koncepcję polityki zagranicznej J. Piłsudskiego

Inne szczegółowe wymagania zawiera przyjęty program nauczania.